

Fejér Megyei Kormányhivatal

Iktatószám: FE/KTF/9695-3/2022.

Ügyintéző: Órsi Katalin

Tárgy: a Szabadhídvégi Pusztavár ex lege védett földvár és annak védelmét szolgáló terület (mint természeti emlék) kiterjedésének megállapítása

Melléklet: 1 db térkép

HATÁROZAT

1.00 Természetvédelmi hatóságként hivatalból eljárva

megállapítom,

hogy a Szabadhídvégi Pusztavár elnevezésű, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva (ex lege) védett országos jelentőségű védett természeti terület (földvár és annak védelmét szolgáló terület – mint természeti emlék) területi kiterjedése 6 ha 7860 m², amely az alábbi (a határozat mellékleteként csatolt térképen is ábrázolt) területet foglalja magába:

Szabadhídvég 012/2 hrsz.-ú külterületi ingatlan alábbi táblázatban feltüntetett – jelenleg hatályos ingatlan-nyilvántartási adatok szerinti – alrészleteinek teljes területe:

Település	Érintett ingatlan (hrsz.)	Alrészlet	Művelési ág	Tulajdoni lap szerinti területnagyság
Szabadhídvég	012/2	'a'	legelő	2 ha 6588 m ²
Szabadhídvég	012/2	'b'	szántó	3 ha 3067 m ²
Szabadhídvég	012/2	'q'	fásított terület	1418 m ²
Szabadhídvég	012/2	'r'	fásított terület	5108 m ²
Szabadhídvég	012/2	't'	fásított terület	1679 m ²

2.00 Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

3.00 A döntés a közléssel végleges. A döntést sérelmező ügyfél jogsérelemre hivatkozva, a döntés közlésétől számított 30 napon belül közigazgatási pert indíthat, keresetlevél benyújtásával. A keresetlevelet a Fejér Megyei Kormányhivatalnál kell benyújtani, a Veszprémi Törvényszéknek címezve. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a gazdálkodó szervezet a keresetlevelet kizárólag elektronikus úton, a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu> honlapon keresztül elektronikus űrlap használatával nyújthatja be.

A végleges döntést a törvényszék az ügyfél kérelmére – az ügy érdemi elbírálására lényegesen ki nem ható eljárási szabályszegés kivételével – jogsértés megállapítása esetén, ha a jogi feltételek fennállnak, megváltoztatja, illetve megsemmisíti vagy hatályon kívül helyezi, és ha szükséges, a Fejér Megyei Kormányhivatalt új eljárás lefolytatására utasítja. Jogsértés hiányában a törvényszék a keresetet elutasítja. A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasz-

Kérjük, válaszában hivatkozzon ügyszámunkra!

8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9., Tel. szám: 22/526-900, Fax: 22/526-905, e-mail: hivatal@fejerv.gov.hu

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

Levelezési cím: 8002 Székesfehérvár, Pf.: 137. Hivatali Kapu: FMKHKOTE, 733602766

E-mail: kornvetvedelem@fejerv.gov.hu

Ügyintézés helye: Engedélyezési és Szakhatósági Osztály, Felügyeleti és Végrehajtási Osztály
Székesfehérvár, Piac tér 12-14., Telefonszám: 06-22-795-145

Hulladékgazdálkodási Osztály: Székesfehérvár, Sörház tér 1., Telefonszám: 06-22-795-139

Ügyfelfogadás: Hétfő: 8³⁰-12⁰⁰, Szerda: 8³⁰-12⁰⁰ és 13⁰⁰-15³⁰, Péntek: 8³⁰-12⁰⁰

Y:\DokuTar\OSAP\2022\ESZO-FVO\Határozatok\FE_KTF_9695_3_2022_határozat.docx

tó hatálya nincs, az ügyfél azonban a keresetlevélben azonnali jogvédelem keretében kérheti a halasztó hatály elrendelését.

Az azonnali jogvédelem iránti kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni, a kérelmet megalapozó tényeket pedig valószínűsíteni kell.

A törvényszék a közigazgatási pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. A peres eljárás illetékköteles, melyet a törvényszék döntése szerint kell megfizetni.

INDOKOLÁS

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 23. § (3) bekezdésének g) pontja értelmében a földvár olyan védelmi céllal létesített vonalas vagy zárt alakzatú földmű, amely azonosíthatóan fennmaradt domborzati elemként történeti, kulturális örökségi, felszínalaktani, illetve tájképi értéket képvisel. A Tvt. 23. § (2) bekezdésének értelmében valamennyi (előbbi kritériumnak megfelelő) földvár törvény erejénél fogva védelem alatt áll és országos jelentőségű védett természeti területnek minősül. A Tvt. 28. § (5) bekezdése értelmében a földvárak (és az azok védelmét szolgáló területek) az országos jelentőségű védett természeti területeken belül természeti emlékeknek minősülnek.

A Tvt. 26. § (3) bekezdése alapján a 23. § (2) bekezdésének hatálya alá tartozó védett természeti terület kiterjedését – így a földvárak és azok védelmét szolgáló terület kiterjedését – a természetvédelmi hatóságnak ingatlan-nyilvántartási feljegyzésre alkalmas módon, hatósági határozatban kell megállapítania.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (továbbiakban: Természetvédelmi Hatóság) jogelődjének megkeresésére a Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztálya által ÖNYO/1312/2 (2017) iktatószámon megküldött adatszolgáltatás szerint a Szabadhídvég 012/2 hrsz.-ú ingatlanon földvár található.

Terei György-Nováki Gyula-Mráv Zsolt-Feld István-Sárközy Sebestyén 'Fejér Megye Várai az őskortól a kuruc korig' című könyvükben így írnak a Szabadhídvégi Pusztavárról: „*Szabadhídvég és Mezőkomárom között délkelet felé húzódik a Sió folyó 200-300 m széles völgye. A déli-délnyugati oldalán fennsík meredek oldala kíséri a völgyet, az aljában a Lepsény-Tamási közötti megszűnt vasútvonal töltése kanyarog. Szabadhídvég református templomától délkeletre 1,5 km-re, a fennsík északkeleti peremén helyezkedik el a Pusztavár-domb. A 129 m tszf. magasságú, közvetlen környékéből több méterre kiemelkedő, ovális alakú, lapos domb északnyugati vége hegyesen végződik. Déli oldalát sánc zárja le, amely kb. 80 m hosszan a nyugati oldalra is átkanyarodik, másik vége a keleti oldal elején végződik. Belső magassága 2-3 m, külső magassága 3-6 m között váltakozik. Középtájon 9 m széles újkori átvágás szakítja meg. Nyugati végétől 15 m-re is van egy meredek újkori feljáró, de ez nem szakítja meg a dombperemet. A sánc teljes hossza 300 m, délkeleti külső oldalán egyenes vonalú földút fut le a Sió partjáig, ami egyben Fejér és Tolna megye jelenlegi határa. A sánc a földvárat csak a déli oldalon védte, a nyugati oldalt félig, az északi és keleti oldalt pedig végig csak a domb pereme szegélyezi a rendkívül meredek domboldal felett, utóbbiakon a felszínen erősítésnek nincs nyoma. Napjainkra már nagyrészt nem kíséri árok a sánc külső alját. Az egykori külső ároknak csak a két vége ismerhető fel. Egyik az északnyugati vége alatt indul felfelé, de kb. 80 m után felér a sáncon kívüli sík területre, a másik hasonlóképpen, a keleti oldalon húzódik fel a sáncon kívüli platóra, és kb. 90 m után ez is a fennsíkkal olvad össze. Az északi oldal közepén széles, akácerdővel benőtt vízmosásos bemélyedés vágódik a belső területbe, és a peremtől számítva kb. 40 m után ér fel a platóra. A bemélyedés két oldalára kissé bekanyarodik a domb pereme. A bemélyedés nyugati oldala feletti sáncszerű terepalkulat eredete kérdéses. Ez a bemélyedés a plató északnyugati, kisebb, hegyesen végződő részét védő egykori árok eleje. Az árkot a platón már teljesen beszántották, de a szintvonalak és a plató két kis kiemelkedése nagyjából ma is mutatja annak helyét. Egy 1953-1954 körül készült légi felvétel még jól mutatja az árkot és északnyugati oldalán a sánct, amely erősen görbülő ívben halad át a belső terüle-*

ten és a nyugati dombperemhez simul. Az 1980-as évek elején végzett terepbejáráskor az északi várrészt leválasztó belső árok még jól látszott. Az említett légi felvételen ez a belső sánc, és a várat a fennsík felől védő külső árok is jól látszik, melynek ma is látható két kiinduló végét fentebb már ismertettük. Az erősség teljes hossza 320 m, legnagyobb szélessége 195 m. Az északnyugati, kisebbik várrész hossza kb. 150 m, legnagyobb szélessége kb. 110 m. Az egész belső terület művelés alatt álló szántóföld, csak az északnyugati várrész hegyes vége füves. A sáncot fű, az északi bemélyedést erdő takarja.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – mint természetvédelmi kezelő – DINPI/4180-0/2020. ügyiratszámú levele alapján a Szabadhídvégi Pusztavár megnevezésű földvárnak a Szabadhídvég 012/2 hrsz.-ú ingatlanon észlelhető megmaradt földművei a felszínen azonosítható módon fennmaradt domborzati elemek, ezáltal a történeti, kulturális örökségi értékek mellett felszínalaktani és tájképi értéket is képviselnek. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság a Szabadhídvégi Pusztavár földműveinek, illetve a földvár védelmét szolgáló terület kiterjedésének terepi felmérését elvégezte és az adatok megküldése mellett előbbi ügyiratszámú levelében kérte a Természetvédelmi Hatóságtól a földvár és annak védelmét szolgáló terület kiterjedésének hatósági határozatban történő megállapítását.

A Természetvédelmi Hatóság a földvár területén 2021. június 2-án helyszíni ellenőrzést tartott, amely során észleltek az FE/KTF/2719-2/2021. számon iktatott jegyzőkönyvben kerültek rögzítésre. Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy a földvár a helyszínen jól azonosítható, domborzati formakincse a tájkép meghatározó eleme.

Mindezek alapján a Természetvédelmi Hatóság megállapította, hogy a Szabadhídvég 012/2 hrsz.-ú ingatlanon lévő földművek (földvár) megfelelnek a Tvt. 23. § (3) bekezdés g) pontja szerinti, a törvény erejénél fogva (ex lege) védett földvár törvényi definíciójában meghatározott kritériumoknak.

A Természetvédelmi Hatóság a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által fentiek szerint megküldött, a földvárra és annak védelmét szolgáló területre vonatkozó lehatárolással a 2021. június 2-án tartott helyszíni ellenőrzésen tapasztaltakat is figyelembe véve egyetértett.

A Természetvédelmi Hatóság tárgyi eljárás 2022. szeptember 13-án hivatalból történő megindításáról az FE/KTF/9695-2/2022. iktatószámú végzésében értesítette az ingatlantulajdonosokat és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által fentiek szerint készített lehatárolást a Természetvédelmi Hatóság az értesítettek részére előzetes tájékoztatásként megküldte, egyebekben ismertette a lehatárolás jogszabályi háttérét is.

Az érintett, értesített ügyfelek az eljárás során nyilatkozatot nem tettek.

Fentiek alapján a Természetvédelmi Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint határozta le az ex lege védett természeti területet, a határozat véglegessé válása után pedig kezdeményezi az „országos jelentőségű, törvény erejénél fogva védett természeti terület” jogi jelleg ingatlan-nyilvántartási feljegyeztetését is. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonlap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény 32/C. § (1) rc) bekezdése alapján tárgyánál fogva díjmentes a természetvédelmi jogi jellegek, így az országos jelentőségű, törvény erejénél fogva védett természeti terület jogi jelleg ingatlan-nyilvántartási feljegyzése iránti eljárás.

Felhívom a figyelmet, hogy a fentiek szerint lehatárolt természeti emlék területén – mint védett természeti területen – alkalmazni kell a Tvt. és egyéb jogszabályok védett természeti területre vonatkozó rendelkezéseit, köztük pl. a természetvédelmi hatósági engedély-köteles tevékenységekre vonatkozóakat is!

A határozatot a Természetvédelmi Hatóság a Tvt. 26. § (3) bekezdése és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) és 81. § (1) bekezdése alapján hozta.

A jogorvoslatról az Ákr. 112-114. §-aiban, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13., 37., 39., 50. §-aiban, továbbá a XV. és XVI. fejezeteiben foglaltak alapján adott a Természetvédelmi Hatóság tájékoztatást.

Az Ákr. 82. § (1) bekezdése értelmében a határozat a közléssel véglegessé válik. Az Ákr. 85. § (5) bekezdés a) pontja értelmében a döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt írásban közölték.

Jelen határozat hatósági nyilvántartásba vételéről a véglegessé válást követően a Természetvédelmi Hatóság a környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet szerint intézkedik.

A Természetvédelmi Hatóság döntését a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: 71/2015. Korm. rendelet) 13. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése, továbbá a Tvt. 26. § (3) bekezdése szerinti hatáskörében, valamint a 71/2015. Korm. rendelet 8/A. § (1) bekezdése szerinti illetéksége alapján eljárva hozta meg.

A kiadmányozási jog gyakorlása a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 10/2022. (IX. 22.) MvM utasítás és a Fejér Megyei Kormányhivatal vezetőjének a kiadmányozásról szóló 7/2022. (III. 24.) utasítása alapján történt.

Székesfehérvár, *időbélyegző szerint*

Dr. Simon László
főispán
nevében és megbízásából

Rákóczi Mária
osztályvezető